

Läsnyckel

Spelar roll?

Författare: Camilla Jönsson

Spelar roll? är en fristående fortsättning på boken *Vem bryr sig?* Här får vi lära känna förövaren, Sigge, han som mobbade och misshandlade. Nu har Sigge bytt skola och får chansen att börja om på nytt. Men hur mår egentligen Sigge? Kan han bli en annan än den han varit? *Spelar roll?* lämpar sig för den som är tretton år eller äldre. Boken har placerats på Hegas nivå fyra, då den har ett lite svårare språk som kräver att läsaren har ett gott ordförråd. Den passar bra att använda i klasser eller grupper, när man ska diskutera frågor som rör mobbning, och varför någon blir en mobbare.

Innan du läser

Titta på omslaget. Hur tror du killen på bilden känner sig? Får du känslan av att han är arg, ledsen, uppgiven eller kanske glad? Vad visar hans kroppsspråk, hans hållning? Tänk på bokens titel. Vad tror du att den syftar på?

Hur gammal tror du att killen på bilden är? Kan du gissa vad som har hänt honom?

Läs på baksidan av boken. Stämde det med dina tankar om bilden på bokens framsida?

Har du läst boken *Vem bryr sig?* Då vet du kanske vem Sigge är. Vad känner du för honom? Hoppas du att det ska gå bra för honom? Varför/varför inte, i så fall?

Medan du läser

Kapitel 1

Varför är ingenting som vanligt hemma hos Siggas familj, tror du? Varför är det så tyst i familjen?

Hur tror du att Sigge mår, innerst inne?

Kapitel 2

Hur kan det komma sig, att Sigge inte verkar bry sig om hur det går för honom i skolan?

Hur tror du att Sigge känner, när Emmy inte vill jobba tillsammans med honom?

Hur tror du att Emmy känner, inför att jobba tillsammans med någon som är känd för att misshandla och mobba?

Det verkar vara viktigt för Sigge att visa för alla att han inte bryr sig. Varför kan det vara viktigt för honom, tänker du?

Kapitel 3

Varför blir Sigge förvånad över att Emmy inte är rädd för honom?

Hur kan det komma sig, tänker du, att det är jobbigt för Sigge att höra Emmy säga sanningen om vad han gjort?

Varför tror du att Sigge blev glad, då Emmy gav honom en chans att jobba ihop med henne? Vad kan det ha varit som gjorde att Emmy ville ge honom en chans? Hur tror du att Emmy tänkte?

Kapitel 4

Varför tror du att Siggas syster inte ens hälsar på honom? Kan du gissa vad hon tänker om sin bror? Hur tror du att Sigge känner inför sin syster?

Hur kan det komma sig, tänker du, att Sigge inte vill prata med sina föräldrar om hur han har det?

Kapitel 5

Oskar och Leon går, då Sigge kommer. Varför då? Vad tror du att de tycker om Sigge? Hur tror du de har haft det på skolan, sedan Sigge slutade? Vilken sorts kompisar tänker du att de har varit när de gick i samma klass?

Kapitel 6

Vems fel tycker Sigge det är, att han ska bli dömd i en rättegång? Varför då, tror du?

"I början försökte jag förklara, men ingen lyssnade" säger Sigge på sidan 51. Vad menar han med det? Vad tror du att han försökte förklara? Vilka kan det ha varit som inte lyssnade?

Kapitel 7

Sigge skulle vilja fråga tjejerna i klassen var Emmy är, men väljer att inte göra det. Varför då, tror du? Vad tror Sigge kan hända om han pratar med dem, och hur skulle han känna sig då, tänker du?

Hur tror du att Sigge tänker, när han inser att Emmy inte är perfekt? Är det bra eller dåligt, i Siggas ögon?

Kapitel 8

Varför tror du att Sigge bestämmer sig för att strunta i redovisningen? Varför tycker han inte att den spelar någon roll?

Sigge stannar hemma från skolan, fastän han inte är sjuk. Varför tror du att han är hemma? Varför förklarar inte Sigge för sin mamma vad det är som känns fel i klassen, och som gör att han skolkar?

Är det viktigt att kunna prata med sina föräldrar när man har problem, tycker du?
Varför/varför inte?

Kapitel 9

"Jag vet att du har mycket press på dig", säger Hasse till Sigge. Vad menar han med det?
Vilken press har Sigge på sig?

För Sigge var det en stor sak att säga förlåt till Emmy. Varför då?

Sigge tänker att hans rykte skulle förstöras för alltid om han följde med "plugg-Emmy" hem. Hur menar han då, tror du?

Kapitel 10

På vilket sätt menar Sigge att det känns överkligt, när han fick följa med Emmy hem?

"Jag är väl en värsting" tänker Sigge. Vad menar han med "väl"? Tvekar han, tror du?

Emmy säger att hennes mamma har slutat bry sig om allting – ungefär som Sigge. Vad menar hon då?

Vad tror du att det är för fel på hennes mamma, och på vilket sätt verkar det göra att hon blir arg på Sigge?

Kapitel 11

Hasse säger att nu när Sigge fått en chans till och har bytt skola, är det Sigge själv som bestämmer vem han vill vara. Hur menar han då? Hur kan man välja vem man vill vara?

Kapitel 12

Varför tror inte Sigge på det som Hasse sa, på mötet hos rektorn?

Nu har Sigge bestämt sig för att börja ett nytt liv. Hur gör man då? Och vad tror du att det var som lyckades motivera Sigge till att försöka?

Varför är det så svårt för Sigge att tänka sig, att han skulle plugga tillsammans med tre tjejer?

Varför menar Sigge att han aldrig någonsin skulle ha bett Tova om hjälp? Hade han inte velat det, eller hade Tova aldrig gått med på det? Hur tänker Sigge här, tror du?

Varför tror inte Sigge på att Emmy menar allvar, med att hjälpa honom med matten?

Kapitel 13

Vilka framsteg har Sigge gjort sedan han började på nya skolan, tycker du?

Sigge måste själv be om hjälp om han vill ha det, säger Hasse. Vad är det för sorts hjälp han kan få då, tänker du?

Sigge säger att det kommer att gå dåligt oavsett om han pluggar eller inte. Varför kommer det ändå att gå dåligt?

Kapitel 14

Hur tror du att Sigge känner, när han upptäcker Tova och Isak på caféet, där han ska fika med Emmy? Hur tror du att Tova och Isak känner då de får syn på Sigge? Vad tror du att Tova tänker göra, när hon reser sig upp och tittar på Sigge? Hur känner Sigge inför hennes blick?

Sigge tänker att rollerna är ombytta nu. Hur menar han då, tror du? Tror du att det är en stor sak för Sigge, att säga förlåt till Isak och Tova? Är det viktigt för Sigge att vara värd något i Tovas ögon, tror du? Varför/varför inte? Tycker du att det var modigt av Sigge att be om ursäkt?

”Den gamla Sigge håller på att försvinna”, tänker Sigge. Vad är det som försvinner, tror du, och vad är det som är nytt? Hur föreställer du dig att den nya Sigge är?

Är det viktigt för Sigge att Emmy tror på honom? På vilket sätt?

Vad tror du att Emmy tänker om Sigge, när hon ser att han ber Isak och Tova om ursäkt?

Kapitel 15

Sigge tänker att Emmy är hans första riktiga vän. Vad är skillnaden mellan henne och de vänner han har haft förut, tror du?

Sigge tänker på sin syster, som fortfarande inte vill prata med honom. Hur tror Sigge att systemen tänker om honom? Vad tror du att det skulle betyda för honom, om hon kunde prata med honom istället för att vara tyst?

Sigges mamma och pappa är lugnare nu – de tror inte längre att Sigge ska dömas till det hårdaste straffet i rättegången. Vad tror du det kan vara som gör att han kanske får ett mildare straff?

Vad är det som gör att Sigges syster blivit vänligare mot honom igen?

På vilket sätt menar Sigge att det finns hopp?

Efter läsningen

Vad tyckte du om den här boken? Vad i berättelsen var det som du fastnade för allra mest? Varför, i så fall? Var det något du tyckte var konstigt eller svårt att förstå? Diskutera med en kompis.

Har du tänkt på att det, i en klass, alltid finns olika roller? Klassens plugghäst, den blyga, den som är tuff och lite bråkig... vilka fler roller kan du komma på? Hur kan det bli så, tror du, att många i en klass får olika roller?

Är det som Sigge säger, tänker du, att man ”är på ett visst sätt, och sedan måste vara det resten av livet? Om man får man en roll – vem eller vad bestämmer i så fall vilka som får vad? Eller väljer man själv, tror du? Kan man byta roll om man inte trivs med den man har? Hur gör man om man vill ta en annan roll? Diskutera tillsammans!

Tror du att Sigge ville vara mobbaren och bråkstaken i sin gamla klass? Kan det finnas några fördelar med den rollen? Sigge tänker att på sin gamla skola, var han ”klassens kung”. Hur menar han då? Vilken sorts kung tror du att han var, och på vilket sätt blev han det? Kan man vara ”klassens kung” på olika sätt, tänker du? Hur då?

När Sigge blir anmäld för misshandel, reagerar familjen med tystnad. Hur tror du att det får Sigge att känna sig? Hur tänker du att det kunde ha blivit om man istället hade pratat

ordentligt om det som hänt? Om du hade varit Sigge – hur hade du velat att din familj skulle reagera då? Hur tror du att de hade gjort?

Hur ser Siggens självbild ut – hur tycker han om sig själv? Trivs han med den han är, tror du? Vad gillar han i så fall med sig själv, tänker du, och vad gillar han inte? Om du skulle ge Sigge ett råd för hur han skulle må bättre – vad skulle det vara?

I boken funderar Sigge en hel del på, varför han mobbade Tova så mycket, och hur han kan ha framstått i hennes ögon. Vad tror du att det var som gjorde att Sigge mobbade Tova? Vilka känslor beskriver Sigge att han har, som gör att han mobbar Tova och slår Isak så hårt att han hamnar på sjukhus? Varför tror du att han får de känslorna? Varför var det viktigt för Sigge att Tova gav sig, att hon var rädd för honom? Vad tror du att Tova kände för Sigge?

Sigge tänker att Tova och Emmy är väldigt lika. På vilka sätt tror du att han menar? Vad kan det vara som gör att han inte vill mobba Emmy, medan han störde sig väldigt mycket på Tova?

Oskar och Leon var Siggas bästa vänner på den gamla skolan. Men när Sigge möter dem efter att han bytt skola, så går de iväg. Vad för sorts kompisar kan de ha varit på den gamla skolan, tror du? Varför valde de att hänga med Sigge, om de nu inte tyckte om honom? Tror du att Sigge hade någon som han verkligen kunde prata med, under den tiden då han mobbade Tova och slog Isak? Tänker du att det är viktigt att ha någon som man kan berätta allt för? Är det skillnad om det är en vuxen, eller en jämnårig kompis, som man kan prata med? I så fall, på vilket sätt?

Vad menar Sigge med att både Emmy och han kämpar för att bli sedda hemma? Hur har Sigge det hemma? Hur verkar Emmy ha det hemma? Hur har de gjort för att bli sedda, tänker du? Har de löst problemet på samma sätt, eller har de gjort helt olika för att bli sedda av sina föräldrar?

Blir du nyfiken på att läsa om hur Tova upplevde det då hon blev mobbad av värstingen Sigge? Vill du veta hur klassen såg på Sigge, och hur det gick till då han slog Isak och fick byta skola? Då ska du läsa den första boken om Sigge och Tova, som heter *Vem bryr sig!*

Hegas arbetsmaterial kallar vi Läsnycklar – med fokus på samtal och bearbetning. Vi vill att böckerna ska räcka länge och att läsaren ska aktiveras på olika sätt och på olika plan. Ibland fokuserar Läsnyckeln mest på innehållet, ibland mer på genren, språket eller formen, det beror på vilken titel det gäller.

Välj ut frågor och uppgifter utefter vad som passar din klass/barngrupp. Jobbar du med yngre barn får förstås skriv-uppgifter förvandlas till något annat. Uppgifterna kan användas individuellt eller gemensamt i t ex boksamtal. Antingen jobbar ni med dem under läsningens gång, eller efteråt. Svaren på de flesta frågorna finns i texten – det finns inget facit i den här Läsnyckeln.

Mycket läsnöje!

Hegas

Ett arbetsmaterial från Hegas.

